

**Қазақ тілін деңгейлеп оқыту
арқылы
оқушылардың
функционалдық сауаттылығын
арттыру**

Функционалдық сауаттылық

әлеуметтік, мәдени,
саяси және
экономикалық
қызметтерге белсене
араласуы

жаһандану дәуіріндегі заман
ағымына ілесіп отыруы; әр
адам мамандығын үнемі
жетілдіріп отыруы; алған
білімдерін өмірде тиімді
қолдануға үйрету

Жұмыстың бағдары:

- оқушылардың тұлғалық қабілеттерінің дамуындағы функционалдык;
- сауаттылықтың мәні мен маңызын оқыту үдерісінде саралай түсу;
- қазақ тілі пәнін оқыту үдерісінде оқушылардың функционалдык сауаттылығын мәдениеттанымдык, коммуникативтік, ақпараттық- технологиялық, оқу-танымдык құзыреттіліктер негізінде дамыту әдістемесін басшылыққа алу;
- оқушылардың қазақ тілінен функционалдык сауаттылығын қалыптастыруға ұсынылған әдістемелік жүйелердің тиімділігін практикада сабақтың нәтижелері арқылы дәйектеу.

Теориялық негіздері

Педагогикалық
негіздері

Қазақ тілінің
функционалдық
коммуникативтік
грамматикасы

Психологиялық
негіздері

Қазақ тілін
сапалы оқытудың
тиімді жүйесі

Жаңа оқыту
технологиялары

Оқушылар білімін
күзiреттiлiк
негiзiнде бағалау

Ж.Қараевтың деңгейлеп оқыту технологиясы

```
graph TD; A[Ж.Қараевтың деңгейлеп оқыту технологиясы] --> B[оқушылардың өздігінен танып, іздену іс-әрекеттерін меңгертуді талап етеді]; A --> C[бірінші орында оқушы тұрады және өз бетімен білім алудағы белсенділігіне аса назар аударылды];
```

оқушылардың
өздігінен танып,
іздену іс-әрекеттерін
меңгертуді талап
етеді

бірінші орында оқушы
тұрады және өз бетімен білім
алудағы белсенділігіне аса
назар аударылды

**Деңгейлеп
оқыту
технология
сының
мақсаты**

әр оқушы өз мүмкіндіктерін пайдаланады

саралай жұмыс істеуге мүмкіндік береді

білімді игерудің үш деңгейі қарастырылады

төменгі деңгей (базалық)

бағдарламалық деңгей

күрделенген деңгей

Деңгейлік тапсырмалар

балаға
шамадан
тыс
жүктеме
бермейді

оқушының
біліміне
мүмкіндік
береді

сұранысы мен
қабілетіне
сәйкес
тапсырма
беріледі

Деңгейлік әдістің маңыздылығы

оқушының
шығармашылық
пен белсенді
жұмыс істеуін
дамытады

әр оқушыны
өздігінен
үйренуге
баулиды

грамматикалық,
лексикалық
тақырыптарды
жүйелі игеруге
дағдыландырады

ой еңбегімен
айналысуға
жетелейді

Тақырыбы бойынша деңгейлік тапсырмалар

I деңгей

1. Мәтін не туралы?
2. Мәтінді пайдалана отырып, сөздердің дұрыс-бұрыстығын анықта.
3. Берілген сөздердің антонимдерін жаз.

II деңгей

1. Мәтінді оқып, орыс тіліне аудар.
2. Қаратпа сөздердің тыныс белгісін қой.
3. Берілген сөздердің синонимдерін жаз.

III деңгей

1. Мәтіннің мазмұнын айт.
2. Мәтін бойынша сұрақтар дайында.
3. Берілген сөздерден сөйлем құрастыр.

ЖЫЛ МЕЗГІЛДЕРІ

Жыл мезгілдері тақырыбына берілген деңгейлік тапсырмалар:

I деңгей

Есім сөзден сын есім тудыратын жұрнақтарды белгілеңіз.

Мұзды, мінезді, мәдениетті, таудай биік, сүттей аппақ, сусыз дала, үйдей үкен, баласыз үй, күзгі жауын, жазғы ыстық, қысқы суық, көктемгі жылылық.

II деңгей

Сөздерді орыс тіліне аударыңыз.

Ледяной, широкий, культурный, как гора, как молоко, безводный, как дом, бездетный, осенний, летний, зимний, весенний.

III деңгей

Көрсеткен сөздермен сөйлемдер құраңыз (7 сөйлемнен кем болмау қажет).

Мұзды, енді, мәдениетті, таудай, сүттей, сусыз, үйдей, баласыз, күзгі, жазғы, қысқы.

IV деңгей

«Менің жақсы көретін жыл мезгілім» тақырыбына шағын шығарма жазыңыз.

Деңгейлеп-саралап оқыту технологиясының оқушыларға тиімділігі:

- *Сынып оқушыларының барлығы деңгейлік тапсырма орындауы;*
- *Білім көрсеткішінің нақты және сапалы болуы;*
- *Оқушының өз білімін өзі бағалап, білім деңгейін дамыта алуы*
- *Оқушылардың оқуға ынтасы мен пәнге қызығушылығының артуы;*
- *Оқушының іздену дағдысының, ұстамдылығының қалыптасуы;*
- *Оқушы белсенділігінің оянуы;*
- *Алға қойған мақсатына жетуге дағдылануы, қиындықтарды жеңуге ұмтылуы;*
- *Оқушының өздігінен жұмыс істеуі мен жауапкершілігінің артуы;*
- *Оқушы мен мұғалім арасындағы ынтымақтастық қарым-қатынастың орнауы.*

Деңгейлеп-саралап оқыту технологиясының мұғалімдерге тиімділігі:

- Деңгейлеп-саралап оқытуда білім игерудің үш деңгейінің қарастырылуы;
- Оқушылардың сабақ үстінде бірнеше деңгейде жұмыс жүргізуі;
- Білім дәрежесі бірдей топтарды тексеру ісінің жеңілдеуі;
- Оқушылардың жұмыстары әділ бағалануы;
- Оқушы мен мұғалімнің белсенді шығармашылық қызметін дамытуы;
- Дарынды оқушыларды анықтап, олармен тұрақты және жүйелі жұмыс істеу мүмкіндігінің орнауы;

Оқушының білімін қалыптастыруға бағытталған құзыреттілік түрлері

- Ақпараттық құзыреттілік:** Өз бетінше табуға, талдауға, іріктеу жасауға, түсіндіруге және ақпаратты тасымалдауды, оның ішінде қазіргі заманғы ақпараттық коммуникациялық технологиялардың көмегімен жүзеге асыруға мүмкіндік береді.
- Коммуникативтік құзыреттілік:** Нақты өмірлік жағдайларда өзінің міндеттерін шешу үшін ауызша және жазбаша коммуникациялардың түрлі құралдарын қолдануға мүмкіндік береді.
- Проблемалардың шешімін табу құзыреттілігі:** Әр түрлі жағдайда проблемаларды анықтауға, жауапты шешім қабылдауға, өз шешімінің нәтижесін бағалауға мүмкіндік туғызады.

Назарларыңызға рахмет!

